

Lagar angående vanartade och sedligt försummade barn samt minderåriga, förb...

27 B e Br. vanartade barn

National Library
of Sweden

De nya uppfostringslagarna

angående
vanartade barn och minderåriga förbrytare.

jurid-
Lag-
Särskil
(B)

SVENSK LÄRARETIDNING,

Sveriges största och

mest spridda skolblad,

utkommer i Stockholm sedan 1882 års början
med ett stort 16-, 20- à 24- sidigt
nummer hvarje vecka.

Redaktör: EMIL HAMMARLUND.

— * —

*Svensk Läraretidning, lärarekårens eget
skolblad, meddelar porträtt eller annan illu-
stration i hvarje nummer. — Är allmännaste
annonsblad för lediga lärare- och lärarinne-
tjänster. — Prenumerationspris: endast 4 kr.
för helt år, 3,25 kr. för $\frac{3}{4}$ år, 2,25 kr. för $\frac{1}{2}$
år och 1,25 kr. för $\frac{1}{4}$ år (postarvodet inberäk-
nad). — All prenumeration sker på närmaste
postanstalt.*

Kungl. biblioteket

0 0000 000005366

LAGAR

ANGÅENDE

VANARTADE OCH SEDLIGT FÖRSUMMADE BARN

SAMT

MINDERÅRIGA FÖRBRYTARE.

AF KUNGL. MAJ:ET UTFÄRDADE DEN 13,
21 OCH 27 JUNI 1902.

FICKUPPLAGA

UTGIFVEN AF

SVENSK LÄRARETIDNING.

STOCKHOLM.
SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAGSAKTIEBOLAG.

STOCKHOLM 1902.
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

1. Fem författningar angående vanartade barn.

LAG

angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn;

gifven Stockholms slott den 13 juni 1902.

Vi OSCAR, etc., göre veterligt: att Vi, med riksdagen, funnit godt förordna som följer:

1 §.

1. Denna lag afser beredande af ändamålsenlig uppfostran åt barn under femton år, hvilka på grund af föräldrars eller målsmäns lastbarhet, vårdslöshet eller oförmåga att ägna barnen nödig tillsyn äro i sedligt afseende så försummade, att särskilda åtgärder anses vara

erforderliga för att förekomma deras vanartande, eller äro så vanartade, att hemmets och skolans uppfostringsmedel befinnas otillräckliga för deras tillrättförande.

2. Huru vanartadt barn i visst fall må kunna äfven efter fyllda femton år omhändertagas för uppfostran, stadgas i 12 §.

2 §.

I hvarje skoldistrikt skall finnas en barnavårdsnämnd, hvilken det åligger att i enlighet med denna lags bestämmelser taga vård om sådana i 1 § omnämnda barn, som vistas inom distriktet. Denna nämnd utgöres i de distrikt, där ej särskild barnavårdsnämnd tillsättes enligt 27 §, af skolrådet eller den myndighet, som eljest utgör skolstyrelse.

3 §.

I fall af behof äger barnavårdsnämnd att för utöfvande af sin verksamhet indela sitt distrikt i kretsar och att för hvarje sådan till sitt biträde årligen utse kretsombud antingen bland sina egna ledamöter eller ock bland andra män

eller kvinnor, hvilka nitälska för ungdomens uppfostran.

4 §.

Kretsombud samt för vederbörande skoldistrikt anställd särskild folkskoleinspektör äga att närvara vid barnavårdsnämndens sammanträden och att deltaga i öfverläggningarna men ej i besluten.

5 §.

Barnavårdsnämndens ledamöter och kretsombud böra hafva uppmärksamhet därå, att barn ej må blifva försummade i sedligt afseende eller vanartas, samt, om sådant förekommer, därom göra anmälan hos nämnden. Sådan anmälan må ock göras af någon statens eller kommunal myndighet eller ock af ämbets- eller tjänsteman, hvilken i denna sin egenskap erhållit kännedom om förhållanden, som föranleda till anmälan.

6 §.

1. Har anmälan enligt 5 § blifvit gjord, skall barnavårdsnämndens ordförande för ärendets beredande oförtöfvadt

söka inhämta noggrann kännedom om barnets lefnadsförhållanden och uppförande.

Finnes anledning antaga, att barns vanart är beroende på sjuklighet till kropp eller själ, skall ordföranden inhämta läkares yttrande härom.

2. Till deltagande i nämndens öfverläggning om anmaldt barn skola kallas det ombud, till hvars krets barnet hör, och skoldistriktets särskilde folkskoleinspektör samt den lärare eller lärarinna inom distriktet, af hvilken barnet senast åtnjutit undervisning; börande läraren eller lärarinnan, om hinder möter för personlig inställelse, till nämnden afgifva skriftligt yttrande.

Tillhör barnet församling af främmande trosbekännare och är denna församlings föreståndare bosatt inom distriktet, skall tillfälle beredas honom att yttra sig i ärendet.

7 §.

1. Finner barnavårdsnämnd anmaldt barn vara i sedligt afseende försummat, skall nämnden inför sig eller genom särskildt utsedt ombud tilldela dem, hvilka det åligger att hafva vård om barnet,

en allvarlig förmaning att bättre uppfylla sina uppfostringsplikter.

2. Visar barnet vanart, skall nämnden, på sätt nu är sagdt, tilldela det en allvarlig varning och, om sådant anses gagneligt, jämväl föreskrifva, att barnet skall inom viss tid och i ojäfviga vittnens närvaro tilldelas lämplig aga; skolande nämnden draga försorg därom, att agan varder genom därtill af nämnden utsedd lämplig person behörigen verkställd.

3. Har nämnden beslutit åtgärd, hvarom i 1 eller 2 mom. sägs, bör nämnden uppdraga åt någon af sina ledamöter eller åt kretsombud eller annan lämplig person att med särskild uppmärksamhet följa barnets lefnadsförhållanden och öfvervaka dess uppförande samt lämna råd och bistånd vid dess uppfostran.

4. Då åtgärd enligt 1 eller 2 mom. vidtages, skola barnets föräldrar eller målsman tillika erinras om den påföljd, som, där rättelse ej vinnes, skall enligt 8 § inträda, och om den ersättningskyldighet, som i sådan händelse jämlikt 25 § åligger dem.

5. I afseende å barnavårdsnämnds rätt att kalla till inställelse och påföljd för

underlåtenhet att hörsamma kallelsen gäller i motsvarande tillämpning hvad som finnes stadgadt för kyrkoråd.

8 §.

1. Pröfvar barnavårdsnämnd i särskildt fall de i 7 § anvisade åtgärderna vara gagnlösa eller hafva sådana åtgärder vidtagits, men icke medfört åsyftad verkan, äger nämnden skilja barnet från hemmet att för vård och uppfostran till annan öfverlämnas. Skälen för barnavårdsnämndens beslut härom skola i beslutet angifvas och antecknas i protokollet.

2. Beslut om barns skiljande från hemmet skall skriftligen delgifvas dess föräldrar eller målsman, och skall därvid tillika affordras dem förklaring, huruvida de samtycka till beslutets verkställande; skolande behöriga intyg om såväl delgifningen som den afgifna förklaringen förvaras bland nämndens handlingar samt vid dess nästa sammanträde föredragas och i protokollet antecknas.

3. Om föräldrar eller målsman icke lämna sådant samtycke, som i 2 mom. sägs, skall nämnden, med redogörelse för hvad i ärendet förekommit, senast fjor-

ton dagar efter den, då beslutet bevisligen delgafs, underställa detsamma k. befhdcs pröfning.

4. Hafva barnets föräldrar eller målsman icke inom fjorton dagar efter beslutets fattande kunnat anträffas, skall beslutet underställas k. befhdcs pröfning inom fjorton dagar efter utgången af sagda tid.

5. Utan hinder af underställning må barnavårdsnämnds beslut bringas till verkställighet.

9 §.

1. Har underställning jämlikt 8 § skett, skall k. befhdce låta delgifva barnets föräldrar eller målsman föreläggande att antingen å viss tid, personligen eller genom ombud, inställa sig hos k. befhdce för att höras i ärendet eller ock inom samma tid inkomma med skriftligt yttrande, vid äfventyr, om sådant försummas, att ärendet ändå afgöres. Om föräldrars eller målsmans vid förhör eller skriftligen afgifna yttrande föranleder därtill, bör k. befhdce lämna barnavårdsnämnden tillfälle att bemöta detsamma med påminnelser, innan ärendet afgöres. Har för delgifning af föreläggande,

hvarom här sägs, mött hinder, i ty att föräldrars eller målsmans vistelseort är okänd, eller att de vistas å utrikes ort, må k. bef. hde ändå afgöra ärendet på skäl, som äro för handen.

2. Varder nämndens beslut om barnets skiljande från hemmet fastställt af k. bef. hde, må ändring sökas hos Konungen genom besvär, som skola ingifvas till ecklesiastikdepartementet inom den tid, som i allmänhet är bestämd för öfverklagande af förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut.

10 §.

Befinnas, efter det barn blifvit på grund af barnavårdsnämnds beslut skildt från sitt hem, förhållandena i hemmet vara sådana, att barnet där kan erhålla lämplig vård och uppfostran, må barnet återlämnas till föräldrar eller målsman.

11 §.

1. Skall ett i sedligt afseende försummadt barn enligt barnavårdsnämnds beslut skiljas från hemmet, bör nämnden sätta det i annat *enskildt hem*, om hvilket nämnden på grund af inhämtade

upplysningar kan antaga, att barnet där kommer att på ett tillfredsställande sätt vårdas och uppfostras.

2. Finnes icke sådant hem att tillgå, bör nämnden söka bereda barnet plats i ett för ändamålet lämpadt *barnhem*.

3. När barnet hunnit den ålder och nått den stadga, att det anses kunna i tjänst eller yrke anställas, skall nämnden söka bereda barnet lämplig anställning och tillse, att det erhåller nödig utrustning.

4. Utöfver det kalenderår, under hvilket barnet fyller sexton år, bör godtgörelse för dess vård och uppfostran i enskildt hem eller barnhem icke utfästas af nämnden. För godtgörelse, som utfästes i strid häremot, äger rätt till ersättning enligt 23 eller 25 § icke rum.

12 §.

1. Skall vanartadt barn skiljas från hemmet, har barnavårdsnämnd att ombesörja, att barnet, så snart utväg därtill finnes, varder intaget i ett för vanartade barn afsedt *skyddshem*, hvartill äfven är att räkna annan af Konungen erkänd uppfostringsanstalt för vanartade minderåriga. Har barn under tiden när-

mast innan det fyller femton år visat synnerligen grof vanart, må det kunna intagas i skyddshem äfven sedan det uppnått nämnda ålder, dock ej efter fyll-da sexton år.

2. Till vård och uppfostran i enskildt hem eller barnhem, på sätt i 11 § sägs, må nämnden öfverlämna jämväl vanartadt barn, så framt icke våda för andra barns sedliga utveckling kan befaras därigenom uppkomma.

13 §.

Visar barn, som enligt 11 § eller 12 § 2 mom. öfverlämnats till enskildt hem eller barnhem, vanart af den beskaffenhet, att dess samvaro med andra barn måste anses innebära våda för dessas sedliga utveckling, skall den barnavårdsnämnd, som beslutit barnets skiljande från hemmet, draga försorg om dess intagande i skyddshem.

Sådan åtgärd bör ock vidtagas, där den eljest pröfvas vara af behovet påkallad.

14 §.

För hvarje landstingsområde samt för hvarje stad, som ej deltagar i landsting,

bör finnas nödigt antal skyddshem. Hafva sådana hem till erforderligt antal icke kommit till stånd på annan väg, böra landsting eller stadsfullmäktige låta sig angeläget vara att draga försorg om deras upprättande.

15 §.

1. Skyddshem skall stå under ledning af en styrelse och vara försedt med ett af Konungen godkändt reglemente.

2. Barn af olika kön må ej i samma skyddshem intagas.

3. Antalet samtidigt i ett skyddshem intagna skyddslingar må ej utan Konungens medgifvande öfverstiga trettio, därest icke tillämpningen af bestämmelsen i 16 § om skyldighet för skyddshem att i visst fall återtaga skyddsling föranleder därtill.

4. Skyddshem bör i fråga om den vid detsamma anställda personal äfvensom i andra afseenden vara så anordnad, att en hvar af dess skyddslingar må komma i åtnjutande af den särskilda handledning och vård, som erfordras för hans uppfostran till gudsfruktan och arbetsduglighet.

5. Inom skyddshem skall meddelas

skolundervisning, som till omfånget ej må trängre begränsas, än gällande folkskolestadga medgifver.

6. Rätt att disciplinärt bestraffa skyddsling tillkommer skyddshems styrelse och föreståndare.

16 §.

Har ett år förflutit, sedan skyddsling blifvit i skyddshem intagen, äger styrelsen att, därest sådant finnes för skyddslingen nyttigt, tills vidare eller för viss tid för vård och uppfostran öfverlämna honom till enskildt hem eller anställa honom i arbete, tjänst eller yrke; styrelsen obetaget att tidigare vidtaga dylik åtgärd, där i särskildt fall omständigheterna sådant påkalla.

Då skyddsling sålunda öfverlämnas till enskildt hem eller anställes i arbete, tjänst eller yrke, skall förbehåll göras om rätt för skyddshemmets styrelse att när som helst återtaga skyddslingen; och vare styrelsen skyldig återtaga honom, om hans uppförande eller annat förhållande därtill föranleder.

17 §.

1. När skyddsling vunnit den stadga, att uppfostran i skyddshemmet anses

icke vidare vara för honom behöflig, må styrelsen besluta hans utskrifning.

Senast då skyddsling uppnått aderton år, skall han från hemmet utskrifvas.

2. Styrelsen skall söka bereda skyddsling lämplig anställning vid utskrifningen samt tillse, att han erhåller nödig utrustning.

18 §.

1. Barnavårdsnämnden bör öfvervaka de barns uppförande och uppfostran, som till enskildt hem eller barnhem af nämnden öfverlämnats.

2. Tillhör det enskilda hem eller barnhem, till hvilket ett i sedligt afseende försummadt eller ett vanartadt barn blifvit af barnavårdsnämnd öfverlämnadt, annan nämnds distrikt, skall underrättelse om barnets öfverlämnande ofördröjligen meddelas denna nämnd.

3. Finner nämnden, att barn, som inom dess distrikt är af annan barnavårdsnämnd eller af styrelse för skyddshem till enskildt hem eller barnhem öfverlämnadt, ej erhåller nödig vård och uppfostran eller att det genom sin vanart utöfvar menlig inverkan på andra barn, skall underrättelse härom ofördröj-

ligen meddelas vederbörande nämnd eller styrelse.

4. Leder sådant meddelande icke till åsyftad verkan, skall barnavårdsnämnden inom det distrikt, där barnet vistas, om förhållandet göra anmälan hos k. bef. h. d. e., som har att förstärka vederbörande nämnd eller styrelse att vidtaga lämplig åtgärd för barnets uppfostran. Tillhör denna nämnd eller styrelse annat län, öfverlämnar k. bef. h. d. e. ärendet till handläggning af k. bef. h. d. e. därstädes.

19 §.

K. bef. h. d. e. äger att äfven i andra fall, än som i 18 § 4 mom. afses, tillhålla barnavårdsnämnd, som underlåter vidtaga åtgärd, då sådan för ett i sedligt afseende försummat eller ett vanartadt barns uppfostran erfordras, att sin skyldighet fullgöra.

20 §.

Öfver den, som genom barnavårdsnämnds försorg erhållit vård och uppfostran i enskildt hem eller barnhem, bör nämnden, äfven efter det han lämnat detta hem, fortfarande hafva tillsyn, så länge han ännu icke uppnått myndig

ålder. Intill dess sådan person fyllt aderton år, äger nämnden för honom utse tjänst eller anställning, hvilken han icke utan nämndens tillstånd må lämna före denna ålder.

Hvad här är stadgadt gälle ock för skyddshems styrelse med afseende på skyddsling, som utskrifvits från skyddshemmet, dock att han i intet fall må utan styrelsens tillstånd lämna tjänst eller anställning, som styrelsen utsett, förr än ett år förflutit efter utskrifningen.

21 §.

Ordförande i barnavårdsnämnd och föreståndare för skyddshem äga att, där så pröfvas nödigt, påkalla biträde af prästerskap, kommunal- eller polismyndighet.

22 §.

Öfver de barn, om hvilka barnavårdsnämnd beslutit åtgärd enligt 7 eller 8 §, skall af nämnden föras en längd, hvari antecknas barnets namn, födelseår och födelseort, föräldrars, målsmans eller fosterföräldrars namn, yrke och bostad samt de åtgärder, som för barnets uppfostran vidtagits.

23 §.

1. Till betäckande af de kostnader, barnavårdsnämnd fått vidkännas för barns uppfostran i enlighet med bestämmelserna i denna lag i enskildt hem eller barnhem, dit barnet af nämnden öfverlämnats, skall, med den inskränkning i 3 mom. sägs, det fattigvårdssamhälle, inom hvilket barnet vistades, då dess skiljande från hemmet beslöts, lämna bidrag med ett belopp af 100 kronor för år räknadt eller det lägre belopp, som må vara tillräckligt för hela den årliga kostnadens ersättande.

2. Landsting och stad, som ej deltagar i landsting, skola, hvar för sitt område, ansvara för kostnaden för uppfostran i skyddshem, eller utom skyddshem i enlighet med 16 §, af barn, som på föranstaltande af barnavårdsnämnd inom området varder till skyddshem öfverlämnadt. Till betäckande af den kostnad, landsting eller stadsfullmäktige i sådant hänseende fått vidkännas, är barnavårdsnämnden skyldig att för en tid af högst fem år till landstinget eller stadsfullmäktige erlægga bidrag med ett belopp af 150 kronor för år räknadt

eller det lägre belopp, som må vara tillräckligt för hela den årliga kostnadens betäckande; skolande, med den inskränkning i 3 mom. sägs, det fattigvårdssamhälle, som afses i 1 mom., ersätta barnavårdsnämnden med ett årligt belopp af 100 kronor eller det mindre belopp, nämnden måst utgifva.

3. Kostnad, som, enligt hvad nu är sagdt, skall hvila å ett fattigvårdssamhälle, utgår ej i den mån godtgörelse till barnavårdsnämnden frivilligt lämnats af barnets föräldrar eller målsman samt ej för längre tid än sammanlagdt fem år, därunder barnet njutit uppfostran enligt denna lag. Kostnaden skall betraktas såsom kostnad för lämnad fattigvård.

4. Barnavårdsnämnd åligger att, så snart ett af nämnden fattadt beslut om barns skiljande från hemmet gått i verkställighet, om beslutet underrätta fattigvårdsstyrelsen i det samhälle, hvarom ofvan förmäles, hvarefter fattigvårdsstyrelsen har att vid sitt nästa sammanträde låta i protokollet anteckna hvad sålunda meddelats; skolande understöd för barnet anses vara beviljad från och

med den dag, meddelandet blifvit i protokollet intaget eller bort där intagas.

Sådan underrättelse skall jämväl, då barn intagits i skyddshem, meddelas vederbörande landsting eller stadsfullmäktige.

24 §.

Har barn, som blifvit från hemmet skildt, icke hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, där det vistades, då dess skiljande från hemmet ägde rum, är fattigvårdssamhället berättigadt att af det fattigvårdssamhälle, hvarest barnet har hemortsrätt, utbekomma godtgörelse för hafd kostnad, hvarom i 23 § sägs.

25 §.

Den kostnad för barns vård och uppfostran enligt denna lag, som på grund af bestämmelserna i 23 och 24 §§ drabbat fattigvårdsstyrelse i det samhälle, hvilket slutligen fått vidkännas utgift härför, skall, i den mån fattigvårdsstyrelsen icke finner skäl till eftergift, af barnets föräldrar eller den, hvilken eljest bör ansvara för dess försörjning, ersättas.

26 §.

1. Om barnets hemortsrätt ej kunnat utrönas eller detsamma ej är svensk medborgare, gäller beträffande kostnad, hvarom i 23 § är nämndt, enahanda rätt för fattigvårdssamhälle till godtgörelse af staten, hvarom i § 29 mom. 3 af förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 för där afsedt fall stadgas; skolande jämväl beträffande ordningen för upptagande och fullföljande af frågor om ersättning enligt 24 eller 25 § af denna lag i motsvarande tillämpning gälla hvad för dylika fall är stadgad i händelse fattigvårdsstyrelse beviljat fattigvård enligt § 1 af nämnda förordning.

2. I förhållande till annat fattigvårdssamhälle har den omständigheten, att fattigvårdsstyrelse erlagt kostnad, hvarom nu är sagdt, icke inverkan på frågan om den hemortsrätt, barnets fader eller moder tillkommer.

27 §.

1. Vederbörande skoldistrikt äger, såsom i 2 § sägs, tillsätta särskild barnavårdsnämnd. I denna nämnd är kyrkoherden eller den hans ämbete förestår ordförande.

2. Omfattar dylik nämnds verksamhet två eller flera pastorat, skall den af pastoratens kyrkoherdar vara ordförande, som af nämndens ledamöter därtill väljes å sammanträde, hvilket, då sådant val första gången erfordras, utlyses af den till lefnadsåren äldste kyrkoherden.

3. Till ledamöter i särskild barnavårdsnämnd skola å kyrkostämma utses minst fyra för nit om ungdomens uppfostran kända män eller kvinnor. Väljes kvinna till ledamot af nämnden, äger hon att när som helst afsäga sig uppdraget.

Då val af ledamöter i nämnden äger rum, må, där i vederbörlig ordning så beslutes, jämväl utses hälften så många suppleanter som ledamöter i nämnden eller, då dessas antal icke är jämnt, det antal, som är närmast öfver hälften.

Angående val af ledamöter och suppleanter i särskild barnavårdsnämnd, hvars verksamhet omfattar två eller flere pastorat, äger Konungen att på framställning af stiftets domkapitel eller i fråga om Stockholms stad af dess konsistorium särskildt förordna.

4. Nämnden väljer inom sig för hvarje år en vice ordförande.

5. I afseende å valbarhet till ledamot eller suppleant i särskild barnavårdsnämnd, ledamots eller suppleants tjänstgöringstid och afgang samt fyllnadsval efter ledamot, som under tjänstgöringstiden afgått, äfvensom angående kallelse till nämndens sammanträden, antal ledamöter, som skola vara tillstädes för att ärende må handläggas, omröstning, protokolls förande och justering, skriftväxling, vård om nämndens handlingar och upprättande af register samt utseende af kassaförvaltare gäller i motsvarande tillämpning hvad för skolråd finnes stadgadt.

6. För hvarje år åligger det särskild barnavårdsnämnd att uppgöra ett utgifts- och ett inkomstförslag. Om dessa förslags uppställning och framläggande för kyrkostämma, om debitering och uppbörd af de med anledning af desamma utaf kyrkostämman beviljade medel samt om nämndens räkenskaper, dessas granskning och ledamots ansvarighet gäller i motsvarande tillämpning hvad i dessa afseenden för skolråd finnes stadgadt.

7. För de fall, då enligt 3 mom. på Konungen ankommer att förordna om val af ledamöter och suppleanter i sär-

skild barnavårdsnämnd, meddelar Konungen nödiga bestämmelser i afseende å de frågor, som omförmälas i 6 mom.

28 §.

I de fall, då i vederbörlig ordning tillsatt särskild skolstyrelse på grund af 2 § utgör barnavårdsnämnd, skola, i afseende å afgifvande af utgifts- och inkomstförslag för utöfvande af skolstyrelsens verksamhet i nämnda egenskap, beviljande af medel härtill, dessa medels handhafvande, granskning af skolstyrelsens förvaltning och räkenskaper äfvensom ansvarsfrihet för skolstyrelsen i samma egenskap, i motsvarande tillämpning gälla de särskilda föreskrifter, som meddelats rörande sådan skolstyrels handhafvande af folkskoleväsendet.

29 §.

1. Om statsbidrag till bestridande af kostnader för uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn är särskildt stadgadt.

2. Angående inspektion af barnhem och skyddshem förordnar Konungen.

Kostnaderna för sådan inspektion bestri-
das af statsmedel.

Denna lag träder i kraft den 1 janu-
ari 1903.

Det alla, som vederbör, etc.
Stockholms slott den 13 juni 1902.

OSCAR.
(L. S.)

Nils Claëson.

LAG

angående ändrad lydelse af §§ 1, 2, 9, 10, 13,
19, 22, 30, 36 och 39 i förordningen om
kyrkostämma samt kyrkoråd och skol-
råd den 21 mars 1862;

gifven Stockholms slott den 13 juni 1902.

Vi OSCAR, etc., göra veterligt: att
Vi, med riksdagen, funnit godt förordna,
att §§ 1, 2, 9, 10, 13, 19, 22, 30, 36,
och 39 i förordningen om kyrkostämma
samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars
1862 skola erhålla följande ändrade
lydelse:

§ 1.

Hvarje kyrkoförsamling, så i stad som på landet, äger att, för vården af kyrkans och folkskolans samt därmed sammanhängande angelägenheter, i kyrkostämman med kyrkoherden sammanträda till öfverläggning och beslut, på sätt denna förordning stadgar.

Har k. m:t förordnat, att kommun, som ej bildar egen kyrkoförsamling, skall utgöra särskildt skoldistrikt, gälla om sådan kommun, i afseende å vården af folkskolans samt därmed sammanhängande angelägenheter, hvad i denna förordning är om kyrkoförsamling stadgadt.

§ 2.

Till kyrkostämman handläggning höra frågor om:

- 1) åtgärder — — — gudstjänsten;
- 2) folkskoleundervisningen och dithörande anstalter samt uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn;
- 3) kyrko- och skolråds, särskild barnavårdsnämnds, kyrkovärdars, folkskollärares, organisters, klockares och annan

kyrkobetjänings tillsättande och afskedande, där ej annorlunda stadgadt är;

4) kyrkomedels användande samt granskning af kyrko- och skolråds räkenskaper;

5) hushållning — — — egendom;

6) byggnad — — — kyrkobetjante;

7) bestämmande af afgifter till kyrka och folkskola jämte dithörande anstalter, samt för uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn;

8) fördelning — — — kyrkan;

9) ordnande — — — egendom; äfvensom

10) öfverenskommelser — löneförmåner.

§ 9.

Tre ordinarie kyrkostämmor skola årligen hållas: *den första* inom maj månads utgång för besluts fattande om föregående årets räkenskaper och förvaltning; *den andra* i oktober för bestämmande af utgifts- och inkomststat för kyrka och skola samt för uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn, enligt hvad i §36 sägs; och *den tredje* inom utgången af december för debiteringslängdens granskning samt för anställande af val till de under kyrkostämman hörande befattningar, hvilka

vid årets slut blifva lediga, äfvensom för val af revisorer.

§ 10.

Kyrkostämman hålles äfven när k. bef. h. d. e., domkapitel, visitationsförrättare, magistraten, kyrko- eller skolrådet eller ock särskild barnavårdsnämnd, där sådan finnes, det äskar, eller då ordföranden sådant nödigt finner.

Enskild — — — — — beslut.

§ 13.

De ärenden, som skola å kyrkostämman till afgörande företagas, böra förut vara vederbörligen beredda antingen af kyrko- eller skolrådet eller af särskild barnavårdsnämnd, där sådan finnes, eller ock af särskildt därtill utsedda personer, då kyrkostämman, med afseende på ärendets beskaffenhet eller andra förhållanden, finner sådant lämpligt eller nödigt.

§ 19.

Ordföranden åligger tillse, att utdrag af kyrkostämmans protokoll tillställas kyrko- och skolrådet eller särskild barnavårdsnämnd, där sådan finnes, eller de andra personer, åt hvilka verkställighet

af stämmans beslut uppdrages. För öfrigt äger en hvar, som det åstundar, att af protokollet taga afskrift och att utan lösen få afskriftens riktighet af ordföranden bestyrkt.

Protokollen — — — — förvaras.

§ 22.

Kyrkorådet — — — angelägenheter.

Skolrådet — — — — uppdragen.

Om skolrådets befattning med ärenden angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn gälle hvad därom särskildt stadgas.

Såväl — — — — inforas.

§ 30.

Vid behandling af de ärenden angående folkskoleundervisningen, hvilka det tillkommer skolrådet att handlägga, skola de stadgar lända till efter rättelse, som rörande denna undervisning gifna äro.

§ 36.

För hvarje år åligger det kyrkorådet att för kyrkan, samt skolrådet att såväl för skolan som, där särskild barnavårdsnämnd ej finnes, för uppfostran åt van-

artade och i sedligt afseende försummade barn, uppgöra ett utgifts- och ett inkomstförslag.

I utgiftsförslaget — — — — utgå.
 Uti inkomstförslaget — — påräkna.

§ 39.

Kyrko- och skolrådets räkenskaper skola afslutas med kalenderår, samt senast den 1 därpå följande mars aflämnas till de för granskning utsedda revisorer.

Revisionsberättelsen — — — skall.
 Hyad — — — — — stadgadt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1903.

Det alla, som vederbör, etc.
 Stockholms slott den 13 juni 1902.

OSCAR.
 (L. S.)

Nils Claëson.

Motsvarande ändringar hafva samtidigt vidtagits i §§ 1, 2, 9, 11 och 18 i kyrkostämmoförordningen för Stockholms stad.

K. M:TS NÅDIGA KUNGÖRELSE
angående statsbidrag till uppfostringsanstalter
för vanartade och i sedligt afseende
försummade barn;

gifven Stockholms slott den 13 juni 1902.

Vi OSCAR, etc., göre veterligt: att sedan riksdagen dels, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad Vi uti nådig proposition föreslagit, medgifvit utbetalande af statsbidrag till bestridande af kostnader för uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn, dels ock, för att till angifna ändamål användas, på ordinarie stat under riksstatsens åttonde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag, med titel »Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt afseende försummade barn», å 70,000 kronor, hafve Vi, med godkännande af riksdagens beslut i hvad det skiljer sig från Vår framställning, funnit godt medgifva, att från och med år 1903 må af nämnda förslagsanslag utgå

till styrelse för skyddshem till bestridande af kostnaderna för hvarje på grund af lag angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn i skyddshemmet intaget

barns vård ett årligt statsbidrag af 100 kronor för den tid, skyddslingen vårdas i skyddshemmet, samt

till barnavårdsnämnd till betäckande af de för barns uppfostran i enskildt hem eller barnhem eller under anställning i arbete, tjänst eller yrke uppkomna kostnader, som på grund af nyssnämnda lags bestämmelser skola bestridas af barnavårdsnämnd, för den tid barnet på nämndens föranstaltande njuter sådan uppfostran, ett årligt statsbidrag af 40 kronor, om barnet vårdas i barnhem, och hälften af dessa kostnaders belopp, dock ej öfver 25 kronor, om barnet är anförtrodt åt enskildt hem eller anställdt i arbete, tjänst eller yrke.

I sammanhang härmed hafve Vi för åtnjutande af omförmälda statsbidrag meddelat följande bestämmelser:

att såväl skyddshem som barnhem skall vara underkastadt inspektion af den af Oss förordnade folkskoleinspektör, inom hvars inspektionsområde hemmet är beläget;

att hvarje år före den 1 juli berättelse angående skyddshems eller barnhems verksamhet under nästföregående år skall af styrelsen för skyddshemmet eller före-

ståndaren för barnhemmet insändas till Vårt ecklesiastikdepartement; samt

att de enligt denna kungörelse utgående statsbidrag skola på rekvisitioner, som af vederbörande skyddshemsstyrelse eller barnavårdsnämnd böra för hvarje år göras under november eller december månad det år, för hvilket bidraget sökes, i Stockholm af Vårt statskontor och i öfriga delar af riket af Våre befhde efter vederbörlig granskning utbetalas, sedan i fråga om skyddshem och barnhem folkskoleinspektören eller i Stockholm stadens konsistorium vitsordat riktigheten af de för statsbidragens erhållande lämnade uppgifter och i fråga om barn, intagna i enskilda hem eller anställda i arbete, tjänst eller yrke, vederbörande pastorsämbete eller barnavårdsnämnden i det skoldistrikt, inom hvilket barnet finnes, lämnat föreskrifna intyg; skolande vid utbetalande af statsbidrag för kortare tid än helt år hvarje månad beräknas till trettio dagar.

Det alla, som vederbör, etc.

Stockholms slott den 13 juni 1902.

OSCAR.

(L. S.)

Nils Claëson.

I sammanhang med förestående kungörelse har k. m:t den 13 juni utfärdat cirkulär till länsstyrelserna angående utbetalning af statsbidrag till uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt afseende försummade barn. Cirkuläret, som åtföljes af sju olika formulär, återfinnes i bihang till Svensk författningssamling n:r 65.

**K. M:TS NÅDIGA FÖRORDNING
om ändrad lydelse af § 42 i nådiga stadgan
angående folkundervisningen i riket
den 10 december 1897;**

gifven Stockholms slott den 21 juni 1902.

Vi OSCAR, etc., göra veterligt: att sedan en af Oss tillsatt kommitté afgifvit förslag till, bland annat, ändrad lydelse af § 42 i nådiga stadgan angående folkundervisningen i riket den 10 december 1897 samt vederbörande däröfver blifvit hörda, hafve Vi funnit godt förordna, att nämnda § skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 42.

1. Efter skedd intagning skall lärjunge på de bestämda lärotiderna ordentligt infinna sig i skolan och, så vida ej förfall blifvit anmäldt och godkänt i den ordning, som denna stadga och skoldistriktets reglemente bestämma, utan afbrott begagna undervisningen, till dess tillstånd erhålles att från skolan afgå.

2. Lärjunge vare pliktig att iakttaga ett sedligt och anständigt uppförande så inom som utom skolan, visa aktning och lydnad för sina lärare, med uppmärksamhet följa undervisningen, flitigt och noggrant fullgöra sitt arbete samt varsamt begagna skolans undervisningsmateriel och öfriga tillhörigheter.

3. Lärjunge, som felar i sina åligganden, vare i mån af förseelsens beskaffenhet underkastad lärarens bestraffning, vid ringare felaktighet medelst varning eller annat lindrigt tuktomedel samt vid fortsatt eller svårare förseelse medelst lämplig aga i enlighet med de närmare bestämmelser, som i detta afseende meddelas i det för skoldistriktet gällande reglemente.

4. För lärjunge, som af lärarens be-

straffning icke låter sig rätta, äfvensom för lärjunge, hvilken genom svårare vanart utöfvar skadligt inflytande på sina medlärjungar och därför bör från dem skiljas, må skolrådet, i den mån erforderliga medel därtill kunna beredas, vidtaga anordningar, hvarigenom sådana lärjungar kunna erhålla en särskildt för dem lämpad uppfostran vare sig i särskild skola eller på annat sätt, som finnes ändamålsenligt.

Det alla, som vederbör, etc.

Stockholms slott den 21 juni 1902.

OSCAR.

(L. S.)

Nils Claëson.

2. Tre lagar angående minderåriga förbrytare.

LAG

om ändrad lydelse af 5 kap. 1, 2, 3 och
6 §§ strafflagen;

gifven Stockholms slott den 27 juni 1902.

Vi OSCAR, etc., göre veterligt: att Vi, med riksdagen, funnit godt i nåder förordna, att 5 kap. 1, 2, 3 och 6 §§ strafflagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Gärning, som eljest straffbar är, vare strafflös, om den begås af barn, innan det fyllt femton år.

2 §.

Begår den brott, som fyllt femton, men ej aderton år; då skall dödsstraff eller straffarbete på listid till sådant

arbete från och med sex till och med tio år nedsättas; och må jämväl straffarbete på viss tid nedsättas till hälften af den eljest för brottet stadgade minsta strafftid, dock ej under två månader.

Är brottet belagdt med påföljd, som i 2 kap. 19 § sägs; pröfve domstolen efter omständigheterna, huruvida sådan påföljd ådömas bör.

3 §.

Har brott blifvit begånget af någon, som fyllt femton år men ej aderton år, och dömes han därför till böter eller till fängelse i högst sex månader; må domstolen, där den brottsliges sinnesbeskaffenhet och omgifning samt graden af hans förståndsutveckling pröfvas sådant föranleda, förordna, att han skall, i stället för att undergå det ådömda straffet, insättas i allmän uppfostringsanstalt.

Förekomma på en gång till verkställighet sådant förordnande och annat tidigare meddeladt beslut, hvarigenom samma person blifvit dömd till straff, skall detta straff, så vidt det utgöres af fängelse eller böter och de förskyllda straffen tillsammans ej uppgå till fängelse

i mera än sex månader, anses inbegripet i förordnandet.

Inträffar sådant fall, att meddeladt förordnande, enligt hvad särskildt stadgas, är förfallet, gälle om det ådömda straffets förening eller sammanläggning med annat straff och om dess verkställande hvad eljest är föreskrifvet.

6 §.

Pröfvas någon, som brottslig gärning begått, därvid hafva af kropps- eller sinnessjukom, ålderdomssvaghet eller annan, utan egen skuld, iråkad förvirring saknat förståndets fulla bruk, ehuru han ej kan för strafflös anses efter 5 §; då gälle om dödsstraff hvad i 2 § sägs; och må, i ty fall, efter omständigheterna, annat straff jämväl nedsättas under hvad i allmänhet å gärningen följa bort.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1905.

Det alla, som vederbör, etc.

Stockholms slott den 27 juni 1902.

OSCAR.

(L. S.)

Hj. L. Hammarskjöld.

LAG

**angående verkställighet af domstols förordnande
om tvångsuppfostran;**

gifven Stockholms slott den 27 juni 1902.

Vi OSCAR, etc., göre veterligt: att Vi, med riksdagen, funnit godt i nåder förordna som följer:

1 §.

Allmän uppfostringsanstalt, som i 5 kap. 3 § strafflagen afses, upprättas af staten. Konungen äger såsom dylik anstalt erkänna jämväl anstalt, som af kommun eller enskilde blifvit, med eller utan bidrag af statsmedel, anordnad för uppfostran af vanartade minderårige; sådant erkännande kan när som helst återkallas.

Ehvad allmän uppfostringsanstalt upprättats af staten eller af kommun eller enskilde, skall den stå under sådan särskild uppsikt, som af Konungen bestämmes.

2 §.

Har domstol jämlikt 5 kap. 3 § strafflagen förordnat om minderårigs insät-

tande i allmän uppfostringsanstalt, skall den minderårige genom k. befihdes försorg till sådan anstalt öfverlämnas. Förordnandet gånge genast i verkställighet utan hinder däraf, att det ej vunnit laga kraft.

3 §.

Allmän uppfostringsanstalt skall vara så anordnad, att en hvar af dess elever må komma i åtnjutande af den särskilda handledning och vård, som erfordras för hans uppfostran till gudsfruktan och arbetsduglighet.

Elever af olika kön må ej i samma anstalt intagas.

4 §.

Har minst ett år förflutit, sedan elev blifvit i allmän uppfostringsanstalt intagen, äge anstaltens styrelse, därest sådant finnes för eleven gagneligt, tills vidare eller för viss tid öfverlämna honom till enskild vård och tillsyn eller anställa honom i tjänst eller yrke. Sådan åtgärd må ock tidigare vidtagas, om särskilda omständigheter det föranleda, och den myndighet, som öfver anstalten äger uppsikt, därtill samtycker.

Då elev sålunda öfverlämnas till enskild vård och tillsyn eller anställs i tjänst eller yrke, skall förbehåll göras om rätt för anstaltens styrelse att när som helst återtaga eleven; och vare styrelsen skyldig återtaga honom, om hans uppförande eller annat förhållande därtill föranleder.

Öfver elev, som vistas utom anstalten, skall styrelsen öfva tillsyn. För sådant ändamål äger styrelsen påkalla biträde af prästerskap, kommunal- eller polismyndighet.

5 §.

Då i allmän uppfostringsanstalt intagen elev vunnit nödig stadga i sinnesriktning och uppförande, skall han från anstalten utskrifvas. Utan särskildt tillstånd af den myndighet, som öfver anstalten äger uppsikt, må dock utskrifning ej ske, förr än två år efter det eleven intogs i anstalten.

Senast då elev uppnått tjugu år, skall han utskrifvas från anstalten.

6 §.

Under den tid, elev är vid allmän uppfostringsanstalt inskrifven, stånde han

under dess styrelses och föreståndares husbondevælde samt vare underkastad disciplinär bestraffning af dem.

Styrelsen har att för elev, som utskrifves, utse första anställningen, hvilken eleven icke äger att utan styrelsens tillstånd lämna, förr än ett år efter utskrifningen förflutit.

7 §.

Misstänkes den, som på grund af domstols förordnande blifvit i allmän uppfostringsanstalt intagen, att hafva före intagandet i anstalten begått brott, därför han icke undergått ransakning; må, ändå att brottet under allmänt åtal hörer eller det af målsäganden till åtal angifvits, allmän åklagare ej därå tala, utan att k. bef. hde i den ort, där brottet är begånget, därtill lof gifver.

Lag samma vare, där den, som i allmän uppfostringsanstalt intagits, misstänkes att hafva efter intagandet i anstalten och innan han därifrån utskrifvits gjort sig skyldig till brott.

8 §.

Varder någon, sedan domstol förordnat om hans insättande i allmän uppfostrings-

anstalt, men innan han från anstalten utskrifvits, öfvertygad att hafva begått annat brott, vare förordnandet förfallet.

Förekomma på en gång till verkställighet sådant förordnande och annat beslut, hvarigenom samma person blifvit dömd till straff, vare förordnandet ock förfallet, så framt detta straff är af svårare art än fängelse, eller ock de förskyllda straffen tillsammans uppgå till fängelse i mera än sex månader.

9 §.

Har ej domstols förordnande om minderårigs insättande i allmän uppfostringsanstalt gått i verkställighet, innan han uppnått aderton år, vare förordnandet förfallet.

10 §.

Allmän uppfostringsanstalt äger att för elevs vård och underhåll inom anstalten af elevens egna medel eller hos hans föräldrar uttaga godtgörelse intill ett belopp af 40 öre för hvarje dag, eleven vårdats vid anstalten, dock icke för längre tid än till dess eleven uppnått aderton år. För kostnad, som anstalten fått vidkännas för elevs vård och

underhåll utom anstalten till följd af åtgärd, som afses i 4 § 1 mom., äger anstalten rätt till dylik godtgörelse, dock ej med högre belopp än 30 öre för hvarje dag. För hvad af förenämnda godtgörelse ej kan utfås, äge anstalt, som ej upprättats af staten, undfå ersättning af statsmedel.

11 §.

I afseende på handläggning af ärende, som afses i 10 §, skall hvad om frågor angående ersättning för lämnad fattigvård är stadgadt äga motsvarande tillämpning; dock att allmän uppfostringsanstalt äger att anställa talan om utbekommande af stadgad godtgörelse för elevs vård och underhåll inom en tid af ett år, efter det eleven blifvit från anstalten utskrifven.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1905.

Det alla, som vederbör etc.
Stockholms slott den 27 juni 1902.

OSCAR.
(L. S.)

Hj. L. Hammar skjöld.

LAG,

innefattande vissa bestämmelser om förfarandet i brottmål rörande minderårige;

gifven Stockholms slott den 27 juni 1902.

Vi OSCAR, etc. göre veterligt: att Vi, med riksdagen, funnit godt i nåder förordna som följer:

1 §.

Tilltalas den, som ej fyllt aderton år, för gärning, som i allmänna strafflagen är med straff belagd, skall i protokollet upptagas, utom hvad i allmänhet för rannsakingens fullständighet erfordras, jämväl upplysning om de förhållanden, under hvilka den tilltalade uppvuxit, samt huruvida han tillförene gjort sig känd för vanart.

Barnavårdsnämnd skall, på begäran af allmän åklagare, meddela de i nämndens protokoll och anteckningslängd tillgängliga upplysningar i ofvannämnda afseenden äfvensom yttrande rörande de omständigheter i öfrigt, som kunna inverka på bedömandet af frågan om lämpligheten af den tilltalades intagande i tvångsupfostringsanstalt.

2 §.

Ej må domstol jämlikt 5 kap. 3 § strafflagen meddela förordnande om minderårigs insättande i allmän uppfostringsanstalt, med mindre den minderåriges målsman blifvit, där så ske kan, i målet hörd.

3 §.

Sedan vid underrätt rannsaking i mål mot den, som ej fyllt aderton år, blifvit till slut förd, skall dom afsägas samma dag eller senast nästa dag, där ej i målets vidlyftighet eller eljest hinder därför möter.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1905.

Det alla, som vederbör, etc.
Stockholms slott den 27 juni 1902.

OSCAR.
(L. S.)

Hj. L. Hammarskjöld.

INNEHÅLL.

1. *Vanartade barn.*

	Sid.
Lag ang. uppfostran åt vanartade och sedligt försummade barn	3
Lag ang. ändring i kyrkostämmoförord- ningen	25
Kungörelse ang. statsbidrag till upp- fostringsanstalter för vanartade och sed- ligt försummade barn	31
Förordning om ändrad lydelse af § 42 folkskolestadgan	34

2. *Minderåriga förbrytare.*

Lag ang. ändring i strafflagen	37
Lag ang. verkställighet af domstols för- ordnande om tvångsuppfostran	40
Lag ang. förfarandet i brottmål rörande minderåriga	46

JULTOMTEN

SKOLBARNENS JULTIDNING

Utkommer med ett rikt illustrerad nummer hvarje jul.

16 sidor. Pris 25 öre.

Praktupplagan (28 sidor). Pris 60 öre.

TUMMELITEN

JULTIDNING FÖR SMÅTT FOLK

Innehåller för barnen lämpad muntrationsläsning med roliga »gubbar».

8 sidor. Pris 15 öre.

SAGA är namnet på »BARNENS EGET BIBLIOTEK», som från 1899 års början utgifves af samma redaktion som JULTOMTEN. — Hel årgång af SAGA omfattar 2 à 3 illustrerade böcker om sammanlagdt 640 sidor samt dessutom 128 omslagssidor med skildringar, tankeöfningar m. m. Pris för 48-sidigt häfte endast **10 öre**; för hel årgång om 16 häften **1 kr. 50 öre**. — SAGA kan beställas å hvarje postanstalt, i rikets flesta boklådor och tidningskontor samt hos de lärare och lärarinnor, som åtaga sig vara kommissionärer för SAGA. Partibeställningar å minst 20 ex. insändas direkt till **Svensk Läraretidnings förlag, Stockholm N.**

